

Beste voorlezer,

Als kind was ik zwaar dyslectisch – woordblind heette dat toen. Hierdoor liep ik gedurende mijn lagere schooltijd een behoorlijke leerachterstand op. Je kunt nog zo goed in rekenen en tekenen zijn, zonder lezen en schrijven blijf je achter. Mijn moeder heeft mij toen veel, héél véél, voorgelezen en mijn vader vertelde graag zelfverzonnen verhalen en kon goed rijmen - vooral limericks. Dat heeft mij toen enorm geholpen om taal toch leuk te gaan vinden. Spelen met woorden voordat je ze goed kunt lezen en schrijven.

Later ben ik ervan overtuigd geraakt dat je kinderen niet genoeg verhalen kunt vertellen of nog beter: voorlezen. En niet alleen kinderen met een taalachterstand, zoals ikzelf indertijd (en nog een beetje). Door hen voor te lezen ervaren zij het plezier van het kunnen lezen zonder dat ze misschien zelf al zo ver zijn. Ze horen woorden die op schrift misschien nog veel te moeilijk zijn, maar door het voorgelezen verhaal langzaam betekenis krijgen. Al luisterend kunnen ze hun fantasie laten gaan. Ook genieten kinderen - maar óók pubers, volwassenen en ouderen! - tijdens het voorlezen er intens van dat je er op zo'n moment alleen voor hén bent.

Tijdens het voorlezen van mijn eigen kinderen werd dan ook nooit de telefoon opgenomen, er stond geen muziek op noch tv aan. En later, toen ze veel ouder waren, ben ik tijdens onze vakanties nog lange tijd op aanhoudend

verzoek blijven voorlezen. Ik herinner me nog dat ik Jan, toen veertien jaar, een van de bekendste boeken uit de Karl May serie voorlas en dat vanaf de tweede avond zijn achttienjarige tweelingzussen Anne en Sue bij hem op bed kropen. En nog een dag later was het luisterend gezelschap met Jet (vijftig) compleet. Allemaal opgekruld op het bed van Jan en allemaal heftig protesterend bij het dichtklappen van het boek bij de woorden: “En morgen gaan we weer verder.”

Voorlezen is niet alleen voor kinderen - voorgelezen worden wil iedereen.

Een paar tips

Leg tijdens het voorlezen niet direct alle moeilijke of vreemde woorden uit, maar laat de fantasie zijn werk doen. En ja, als je kunt, geef dan de hoofd-‘personen’ een eigen stem.

Twee stemmen in dit verhaal die van elkaar het meest verschillen zijn die van **Gezinus, aangegeven in blauwe tekst**, en **Portemonnee, aangegeven in bruine tekst**. Gezinus praat **meestal vrolijk, opgewonden**, vaak te hard en is dol op rijmwoorden. Hij verzint zijn verhalen waar je bij staat, meestal in spontane dichtvorm, als compensatie voor zijn lees- en schrijfachterstand. Portemonnee, met zijn **zeurderige door de neus klinkende stem**, is dan altijd de eerste om Gezinus in de rede te vallen, hem te corrigeren. Maar vergis je niet! Portemonnee is, als het erop aankomt, Gezinus’ beste kameraad. En andersom.

Totslotnogiets over het nagenoeg ontbreken van illustraties in dit boek. Het lijkt er wel op dat kinderboeken de wedloop zijn aangegaan met het digitale scherm. Bladzijde na bladzijde vrolijk gekleurde plaatjes van wat ook te lezen of voor te lezen valt en... te fantaseren v*í*él! Steeds minder wordt nog aan de verbeelding overgelaten. Dus in dit boek geen afbeeldingen van de hoofd-‘personen’ en nauwelijks plaatjes tussen de tekst. Alleen een simpel potloodschetsje van de schrijver aan het eind van ieder hoofdstuk - *é*én plaatje aan het einde van ieder verhaal. De rest wordt aan de verbeelding overgelaten. Juist dyslectische kinderen zoals Gezinus zijn er héél erg goed in hun fantasie te laten spreken!

Veel plezier samen,
Hein Doeksen